

Svarta gullið sleppur ekki at vera gravsteinur

Ummæli: *Svart gull* hjá Frændur er ein varði yvir ein føroyskan tónleikabólk, sum ongantíð hefur verið sum hinir

Frændur: Svart gull
(tvífløga, 1997)

Bólkurin, sum fram um allar aðrar, hefur klárað at bergtikið føroyska fólki við sínum tónleiki, gav fyrri kortum út tvífløgu, har teir hava savnað nakað av tí besta, sum teir hava givið út, umframt at teir hava spælt nýggj lög inn.

Í hesum døgum tá tónleikur mest snýr seg um dub-i-dub og na-na-na er Frændur ein beinleiðis mótsetningur til nútímans samliðbandsframleidda pop-tónleikin. Og teir eru føroyskir.

Og við lít eisini.

Frændur hefur nortið við nógvur tættir í samfelagnum og tí einstaka menniskjanum síðani fyrsta útgávan kom frá teimum, men teir hava altíð hildið seg til sitt grundarlag.

Til frátíkar yrkingar, fram úr góð lög og væl innspældar produktionir.

Víst er nakað hent við bólkinum, síðani teir sungu um *Hundin brúna* á eini

slóbrótandi plátu frá 1984, og til teir í dag syngja um *Brot og vandasker*.

Og menningin av bólkinum hefur verið nakað, sum nærum hvør føroyingur við áhuga fyrri tónleiki hefur fylgt við í.

Útgávarnar hjá Frændum hava altíð selt væl og sangirnir hava verið sera væl móttiknir, líka frá *Gildinum* á fyrstu útgávu, til *Føroyar, 80'ini*, og *Mitt land*.

Frændur hefur fingið heilt serligan innivist í føroyska medvitinum, og teirra sangir eru ein fyrri og annar eftir vordnir fólkaogn.

Slíkt kann eingin annar føroyskur bólkur reypa sær av.

Sterk eind

Svart gull, sum nýggja tvífløgan rópast, er eitt kompromis millum alt tað, sum Frændur kundu hugsa sær at gjørt.

Teir hava savnað saman nakað av tí besta, teir hava gjørt, teir hava innspælt fyra sangir av nýggjum, og teir hava eisini givið pláss fyrri

trimum spildurnýggjum sangum.

Og eindin er sterk og innbjóðandi.

Fyrsti parturin av fløguni er sum vera man mest spennandi, tá tú av fyrsta tíð ognar sær fløguna, men so hvørt sum tú lærir sær nýggju innspælingarnar at kenna, er tað skjótt at tú fært hug til at lata geisluna í fløguspælaranum fara á ferð yvir teimum seinnu skeringunum eisini.

Og tað verður eingin skuffaður av.

Har liggur eitt tónleikligt ríkidómið, sum bæði er hugtakandi og fløvandi at lurta eftir.

Alt frá tí erliga og beint fram *Sanginum til Frælsi* og *Gildinum*, til meiri vískendu löguni av Millum Frændur, til stóru slagarnar av Frændur 2 og til meiri poleraðu og kenslubornu lögini í *tinum tonkum* og *Afródi*.

Úrvalið er fram úr gott, og hóast sangirnir eru umboðandi fyrri tað, sum Frændur hefur latið frá sær

seinasu 15 árin, kann ein og hvør finna sangir, sum sanniliga eisini høvdu havt uppiborið at komið við á fløguna.

Fyri meg eru tað sangir sum *Millum mussarnar* og *Gerandislag*.

Nýggju sangirnir

Nýggju innspælingarnar eru ymiskar, men ljóða allar sum Frændur.

Eyðun Nolsøe hefur gjørt fyrsta sangin, *Millum brot og vandasker*. Lagið er frálíka gott og Eyðun syngur sera væl, men sangurin snýr seg um nakað tað sama, sum Frændur áður hava sungið um. Arrangementið er gott og fangandi og sangurin hefur nógv av tí, sum áður hefur skapt hit hjá Frændum.

Rani Nolsøe ger altíð spennandi lög og yrkingar, og soleiðis er eisini við *Men í nátt*. Rútmuparturin virkar nakað órogvandi at byrja við, men tað svingar. Lagið er gott og orðini vísa, at Rani hefur ikki mist síni poetisku evni til at greiða frá kenslum og upplivingum, sum vit øll kenna, men sum vit kanska ikki geva okkum far um í tí dagliga.

Steintór Rasmussen er ein rættur orðasníllingurinn. Hann hefur gjørt so nógvur fram úr góðar yrkingar, at fólk langt síðani eru sannførd um, at har er næmasta talan um eina ótømandi keldu.

Við *Syng mín dalur* vísir Steintór enn einaferð, at hann dugir at seta saman orð, rim og myndamál, sum neyvan nakar annar nútíðar yrkjara dugir at gera so einfalt, greitt og lætt.

Tónleikaliga er *Syng mín dalur* einfaldur og beint fram, og tað er einki at ivast í at styrkin í sanginum er yrkingin.

Neyvan gravsteinurin

Teir í Frændum hava fleiri ferðir alment svarað fyrri, hví teir hava spælt fyra av teimum gomlu og kend lögnum inn av nýggjum, og teir

hava svarað við bæði skemti og álvara.

Tað er vist eisini ein blandingur av nógvum ymsum viðurskiftum, sum hefur ført hetta við sær, og sum teir sjálvir siga tað, so kunnu teir loyva sær at gera tað, tí teir eiga sangirnir.

Fyri tað mesta eru innspælingar av gomlu sangunum í lagi, men *Lívsmýnd* dettur niður ímillum, hon tykist vera nærmast kiksa, hóast sangurin er væl spældur og væl sungin.

Góða gamla innspælingin av *Lívsmýnd* er altíð nakað, sum er vil taka fram um!

Hinar triggjar innspælingarnar eru finar. *Føroyar* líkist sær sjálvum, hóast gjørt er nakað meiri við detaljurnar og fraserin er nakað øðrvísi.

Ljós er ein av vakrastu og mest sigandi sangunum, sum Frændur hava gjørt, og nýggja innspælingin er trúgv móti tankanum í sang-

inum. Sera væl spælt og arrangerað.

Somuleiðis er innspælingin av *Bløðini*, sum er broytt nakað, men sum stendur tónleikaliga sterkari enn nakrantíð.

Svart gull er ein varði yvir ein føroyskan tónleikabólk, sum ongantíð hefur verið sum hinir, og sum framvegis ikki vil sleppa sínum samleika.

Frændur er nógv meiri enn frælsi og friður.

Frændur hefur verið hugtakandi og provokerandi partur av okkara samfíð í 15 ár.

Og teir sleppa neyvan at seta gravstein yvir seg sjálvur við hesi flöguni...

Eyðun Klakkstein

